ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯ

ಸಮಾಜವಾದಿ ಮಾಸಿಕ

ಜನವರಿ, ೨೦೧೬ ಸಂಪಾದಕ : ಡಿ.ಎಸ್.ನಾಗಭೂಷಣ ಸಂಪುಟ: ೫ ಸಂಚಿಕೆ: ೬

ಚಂದಾ : ರೂ. ೧೪೦/-(ಡಿಸೆಂಬರ್, ೨೦೧೫-ಆಗಸ್ಟ್, ೨೦೧೬) ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ: ರೂ. ೨೦/- ಪುಟ: ೨೦

ವಿಳಾಸ: ಎಚ್.ಐ.ಜಿ-೫, 'ನುಡಿ', ಕಲ್ಲಳ್ಳಿ ಬಡಾವಣೆ, ವಿನೋಬ ನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ-೫೭೭ ೨೦೪

ದೂ: ೦೮೧೮೨-೨೪೮೫೭೪ ಸಂಚಾರಿ: ೯೪೪೯೨ ೪೨೨೮೪ ಈ ಮೇಲ್: dsnagabhushana@gmail.com

ಸಂಪಾದಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ,

ಕೆಲ ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಸಮಾಜವಾದಿ ಗೆಳೆಯರೊಬ್ಬರು ಕರೆ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಎಲ್ಲ ಸರಿ; ಆದರೆ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇಕೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಟೀಕಿಸುತ್ತೀರಿ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ, ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪತ್ರಿಕೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಿದೆಯೇ ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ದೇಶಾವರಿ ನಗೆ ನಕ್ಕು, ಅಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು ಬಿಜೆಪಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತಲ್ಲವೇ ಎಂದರು. ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಅಡಗಿದೆ, ಯೋಚಿಸಿ ಎಂದೆ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ನಾನೇ ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಅವರೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಬಿಜೆಪಿ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೂ ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು? ಬಿಜೆಪಿಯವರು ತಿಪ್ಪರ ಲಾಗ ಹಾಕಿದರೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರು ಗುಟುರು ಹಾಕಿದಾಕ್ಷಣ ಆ ಪಕ್ಷ ಬಲಿಷ್ಠವಾಗುವುದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಚುರುಕಾದ, ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬಿಂಬ ಅಷ್ಟೇನೂ ಉತ್ತೇಜನಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದೊಂದು ನಿಧಾನ (ದ್ರೋಹದ) ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣ, ದುಷ್ಟ, ಭ್ರಷ್ಟ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನೆಪಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದೂಡುತ್ತಲೇ ಇರುವುದರ ರಹಸ್ಯವಾದರೂ ಏನು? ಅವರು ಜನರನ್ನು ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರದ ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿಗಳೆಂದೇನಾದರೂ ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ನಿಜ, ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಾನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹಳ ಜನರ ಆಸೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಆಸೆ ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೂರುವುದನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವಂತಹ ಅರ್ಥದ್ದಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಈ ಸರ್ಕಾರದೊಳಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮತ್ತು ಗೆಳೆಯರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದು ನಾವು ಆಸೆ ಪಟ್ಟು ಪಡೆದ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಚೆ ಚೀಟಿ ಹೊರಡಿಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಛೇರಿಗೆ ನೀಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದು ಇತ್ತೀಚಿನವರೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚಲಿಸಿರಲಿಲ್ಲ! ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರದ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಅದು ಸಂಪರ್ಕ ಸಚಿವರ ಕಛೇರಿ ತಲುಪಿ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಚಾಲನೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ ತಮ್ಮ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಜಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ. ಮೊನ್ನೆ ರಮೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ ಸಮಿತಿಯ ಬಹುತೇಕ ಶಿಫಾರ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಲಪಡಿಸುವ ಶಾಸನವೊಂದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದರ ಹೊರತಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದು ಜನ ಮೆಚ್ಚುವಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾದರೂ ಯಾವುದು? ಉಪಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಸುಭಾಷ್ ಅಡಿ ಅವರ ದುರುದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಪದಚ್ಯುತಿಗೆ ಕೈಹಾಕಿ ಕೈಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರಿಗೆ ನೆನಪಿರಲಿ: ಈ ಹಿಂದಿನ ಬಿಜೆಪಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟೇ ದುಷ್ಟ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ರಾಜ್ಯ ಬಿಜೆಪಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗಿರದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವರ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನೇ ಬಳಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ತಿಪ್ಪರಲಾಗ ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ) ತನ್ನ ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಈ ಹಿಂದಿನ ತಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷಾದವೂ ಇಲ್ಲ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯನವವರ ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಜೀವಂತ ನಿದರ್ಶನ.

ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತುಕ್ಕುಹಿಡಿದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಮತ್ತು ಜಾತ್ಯತೀತ ಗೆಳೆಯರಿಗಿದ್ದಂತೆ ಬಿಜೆಪಿ ವಿರೋಧದ ವ್ಯಸನವಿಲ್ಲ. ಈ ಗೆಳೆಯರಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಜೆಪಿ ವಿರೋಧದ ಹೊರತಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಇವರು ಕುರುಡಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ರಾಜಕೀಯ ಸಮರವನ್ನು ತಾವೇ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಂತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಅಪಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ, ರಾಹುಲ್‌ಗಾಂಧಿಯಂತಹ 'ಪೆದ್ದಗುಂಡ'ನನ್ನು ತನ್ನ ಅಗ್ರ ನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಆತನನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲೂ ಹೇರಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಪಕ್ಷವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಡಿಯಾಗಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಅದನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲೋಕಸಭೆಯ ಇಡೀ ಚಳಿಗಾಲದ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿ ನೋಡಿ. ಹಾಗಾಗಿ ಅದರ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ, ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಮೂರನೇ ಶಕ್ತಿಯ ಗೈರುಹಾಜರಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಜಯಘೋಷ ಸಲ್ಲುವುದಾದರೂ ಯಾರಿಗೆ? ಈ ಗೆಳೆಯರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಛೀಮಾರಿ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಪುನರ್‌ರೂಪಿಸುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಲೇ, ಬಿಜೆಪಿಗೊಂದು ಜನತೆ ನಂಬುವಂತಹ ಪರ್ಯಾಯ ಕಟ್ಟುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪತ್ರಿಕೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾದರೂ ತನ್ನ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಜಾತ್ಯತೀತ ಎಡಪಂಥೀಯ ಗೆಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಬಿಜೆಪಿ ವಿರೋಧಿ ವ್ಯಸನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೋಹಿಯಾ(೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ) ಮತ್ತು ಜೆಪಿ(೪೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ) ಬಿಜೆಪಿಯ ಈ ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯಾದ ಜನಸಂಘದೊಂದಿಗೆ ಮಿತ್ರತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದೇ ಮತ್ತು ಈ ಇಬ್ಬರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವಿರೋಧವೇ ಬಿಜೆಪಿ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೆಂಬ ಪ್ರಚಾರ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕಾರಣದ ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾತಾಡುವ ಈ ಗೆಳೆಯರು, ಅಂದು ಲೋಹಿಯಾ, ಜೆಪಿಯ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಬಹುತೇಕ ನಾಯಕರು ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಳಗೆ ಅಥವಾ ಜೊತೆಗಿದ್ದು, ಅವರೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಬಿಜೆಪಿ ವಿರುದ್ಧದ ಹೋರಾಟದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರ ಮರ್ಮವಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲೇಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಚೆನ್ನೈ ನಗರವನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ರಾಕ್ಷಸ ಮಳೆ. ಅದು ಒಂದೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ೫೪ ಸೆ.ಮೀ.ನಷ್ಟು ಬಿದ್ದ ಶತಮಾನದ

ಮಳೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಮನೆಮಠ–ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ–ನಿತ್ಯಜೀವನದ ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಧನ–ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಈ ಬೃಹತ್ ವಿಪತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೇನೆ ಆಪತ್ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ರಕ್ಷಣಾ ಮತ್ತು ಪುರ್ನವಸತಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನೈನ ಜನತೆ ತೋರಿದ ನೈತಿಕ ಸ್ಥೈರ್ಯವನ್ನೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕಿದೆ. ಅದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೇಕೆ ಇಂತಹ ವಿಪತ್ತುಗಳು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ(ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಶ್ರೀನಗರ) ಏಕೆ ಎದುರಿಸುವಂತಾಗಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇಕೆ ಎಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಚೆನ್ನೈ ನಗರ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭ ಪಡೆದು ವಾಣಿಜ್ಯ ನಗರವಾಗಿ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹುಮ್ಮಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವಿವೇಕವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ಬೆಳೆದದ್ದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ಈಗ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜಧಾನಿ ದೆಹಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ. ಅಲ್ಲಿನ ಗಾಳಿ ಎಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಉಸಿರಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರ ವಾಹನ ಸಂಚಾರದ ಮೇಲೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಲು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿವಾದಗಳ ಮೇಲೆ ವಿವಾದ! ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿದೆ: ನಮ್ಮ ಆಸೆಬುರುಕತನ ಮಿತಿ ಮೀರಿದೆ; ಇದ್ದುದನ್ನು ಹಂಚಿತಿನ್ನುವ ವಿವೇಕ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ.

ಮೊನ್ನೆ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಂಡ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯ ಕುರಿತ ಪ್ಯಾರಿಸ್ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಒಪ್ಪಂದವೇನಾದರೂ ಈ ವಿವೇಕವನ್ನು ಮರಳಿ ತಂದೀತೇ? ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

–ಸಂಪಾದಕ

ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ

ಪ್ರಿಯ ಸಂಪಾದಕರೇ,

ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯದಿಂದ ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯದವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳೂ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಿಸಲೇಬೇಕು ಅನ್ನಿಸಿದ 'ಸಮಕಾಲೀನ'ದ ಬರಹಗಳು ಅದ್ಭುತವೂ ವಿಚಾರಯೋಗ್ಯವೂ, ಅರಿವ ವಿಸ್ತರಿಸಿದವೂ ಆಗಿವೆ 'What about the last cry?'ಸಾಲು ಕಾಡುತ್ತಲೆ ಇದೆ.

–ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಮನಗೌಡ, ಕೊಂಡಿಕೊಪ್ಪ (ನವಲಗುಂದ)

ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯ ನಿಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕರ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿನ 'ಆದರೆ 'ಬಿಗ್ ಬಾಸ್' ಎಂಬ ಅಭಾಸವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚು ವೆಂಕಟೇಶ ಎಂಬ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಬಿದ್ದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಮುಗಿಬಿದ್ದು ನೋಡುವ ಅಧೋಗತಿ ತಲುಪಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನ ತಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಗಂಭೀರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?' ಎಂಬ ನಿಮ್ಮ ಸಂದೇಹ (ನನ್ನನ್ನು ಹಲವು ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಸಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವ ನನಗೆ ಆ ಬಗೆಯ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಕೇವಲ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಊಹೆ ಎನ್ನುವ ವಾಸ್ತವದ ಅರಿವು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾಧ್ಯಮ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಉದ್ಯಮವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿರುವ ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಧೋಗತಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಆತಂಕ. ಅದು ಸುಳ್ಳಾದರೆ ಸಂತೋಷ.

–ಡಾ. ಹೆಚ್. ಎಸ್. ಈಶ್ವರ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪತ್ರಿಕೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆ ಓದಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಂತೋಷವಾಯ್ತು. ಈ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಿಂತನೆ ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದಿಗೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಮಾಧಾನವಾಯ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಸಂಪಾದಕೀಯ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ರಾಜಕಾರಣ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಕಣದ ಬರಹಗಳು ಪ್ರತಿ ಕನ್ನಡಿಗ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ಭಾರತೀಯನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ, ಚಿಂತಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

–ಕೆ.ಟಿ. ಮೋಹನ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಡಾ. ವಾಸುದೇವ ಬೆಳ್ಳೆಯವರ ಲೇಖನ ಹೊಸ ಒಳನೋಟಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಸಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತಿದೆ. ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯ ನಾಯಕರು ದಲಿತ ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಆದುದರಿಂದ ಚಳುವಳಿ ವಾಸ್ತವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಸುವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತು ಸತ್ಯ. ಆದರೆ ದಲಿತ ಸಮುದಾಯದ ಗಣನೀಯ ಭಾಗ ಮತ್ತು ಹಲವು ದಲಿತ ನಾಯಕರು ಹಿಂದೂವಾದಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಕಡೆ ಸೆಳೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ದುರಂತವೆಂದು ಗುರುತಿಸುವ ಲೇಖಕರು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಲೇಖನ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೌಲಿಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

–ಎಂ. ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ದಾವಣಗೆರೆ

ಬಿಹಾರ ಚುನಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ನಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಜಾತಿವಾದ, ಕೋಮುವಾದ, ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕುರಿತಂತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಬೇಕು

–ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಷಿ, ಮಂಗಳೂರು

ನವೆಂಬರ್ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೆನ್ನಿ ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆದ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಡಿಎಸ್ಸೆನ್ ಬರೆದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ('ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ) ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಇದೆ ಅನ್ನಿಸಿತು.

–ಟಿ.ಎಸ್.ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು

ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲಿಕವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ತಮಗೆ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಅಭಿನಂದನೆ ಹಾಗು ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮೂರೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಸಮಕಾಲೀನ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತ, ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆಳವಾದ ತಾತ್ವಿಕತೆ, ಜೀವನ ದರ್ಶನ, ಚಿಂತನೆ ಹಾಗು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಶಿಸ್ತು, ಪ್ರಶ್ನಾತೀತ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವೇ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಲ್ಲದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಯೋ ಆ ಶಿಸ್ತನ್ನೇ ತೀವ್ರವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ನೋಟ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾನು ಕಳೆದ ೨೦ ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಓದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ತಾವು ನುಡಿದಂತೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಇದರ ತೀವ್ರತೆ ತಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಹೋದರೆ ಏನೋ ಹುಚ್ಚು ಎಂದೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಭವವೇ ಆಗಿದೆ.

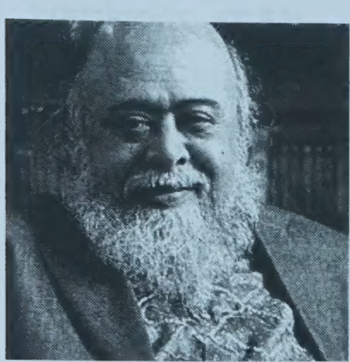
ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಚಿಂತೆ ಎಂದರೆ ಇಂಥ ಸ್ವಯಂ ವಿನಾಶದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಜಗತ್ತು ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆಗೊಳ್ಳದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧವೇ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಮಾನ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಪಡಿಸಿ ವಿವೇಕದಿಂದ ಇರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಈ ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ರಮ ಯಾವುದು? ಅದೂ ನಮ್ಮ ಜಾಗತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಈಗಿರುವಂತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು, ಈ ಮಿತಿಗಳುಳ್ಳ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯನ್ನ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವಂತ ವಿಧಾನ (ವೈಜ್ಞಾನಿಕ!!!)ವಾದರೂ ಯಾವುದು? ಇದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಿರಾಶೆಯೇ ಕವಿಯುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ತೇಜಸ್ವಿ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಮಾನವನ ಅವಿವೇಕಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿ ಸಬೇಕೇನೋ!

ಇದೇ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಯುವ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಿಂತನ ವೇದಿಕೆಯ ಹರ್ಷಕುಮಾರ್ ಕುಗ್ವೆಯವರ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೋಡಿದರೆ ವಿಜ್ಞಾನ–ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆಯ ಇತಿಮಿತಿಗಳ ಗೆರೆಯೇ ಕಾಣದೆ ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಗೊಂದಲದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಧಾರವಾಡದ ಸಂಜೀವ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅವರ ಕಾಡುತೋಟದಲ್ಲಿ ನಾವೊಂದಿಷ್ಟು ಜನ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಜೀವನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ 'ecologise' ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೆವು. ಈ 'ಸಮಕಾಲೀನ' ಲೇಖನಗಳ ಆಶಯಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸಿದವು.

–ಬಿ.ವಿ.ಸುರೇಂದ್ರ, ಧಾರವಾಡ

ಸಂಪಾದಕರ ವಿಶೇಷ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು: ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಎಂಬ ಆಧುನಿಕ ವಸಿಷ್ಠ

ಎಸ್.ಎನ್. ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಮತ್ತೆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ! ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನಗಳೆಂಬುವು ನಡೆದೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕುರಿತ ಈವರೆಗಿನ ಟೀಕೆಗಳಿಗೆ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮನಸ್ಸೇ ಕಾರಣ ಎಂದೆಲ್ಲ ವಾದಿಸಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಣನೀಯ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗವನ್ನೇ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೂಲತಃ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ಮತ್ತು ಈಗ ಬೆಲ್ಜಿಯಂ ದೇಶದ ಘೆಂಟ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕನೂ ಆಗಿರುವ ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ, ಇತ್ತೀಚಿನ ತನ್ನ ಭಾಷಣವೊಂದರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಲು ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನವೊಂದರ ಮೂಲಕ ದೊಡ್ಡ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮತ್ತು ವಿದೇಶೀ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಶಾಸ್ತ್ರ ಕುರಿತ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಕ್ಕೆ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರನ್ನು ಶತಮೂರ್ಖ(ಈಡಿಯಟ್) ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಲಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹೇಗೆ ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ನೀಡಿತೋ ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿಯಡಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು 'ಜಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ ಕತ್ತೆ'ಗಳು ಎಂದು ಕರೆದು ಅವರ ಪಾಠ-ಪ್ರವಚನಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕರೆಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ತಲೆಹರಟೆ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಾಗ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಂತೆ ತೋರುವ 'ನೊಂದ' ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಂತರದಲ್ಲಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಕುಲಪತಿಗಳಿಗೆ(ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರೆಗೆ) ಒಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಾಲಗಂಗಾಧರರ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ದ್ವೇಷ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೆಲ್ಲ ಈಗ ಸುದ್ದಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು, ಈ ಮನವಿಯಿಂದ ವಿಚಲಿತರಾಗಿರುವಂತೆ ತೋರಿರುವ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆದಿರುವ 'ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ' ಕುರಿತ ಚರ್ಚೆ ಹೇಗೆ ಅಸಂಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುವ ಲೇಖನವೊಂದನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಭಾಗವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಈ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನದ ಮೂಲಕ. ಈ ಲೇಖನ ಈ ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಗಿನ ಮತ್ತಷ್ಟು ರಾಡಿಯನ್ನು ಹೊರಚೆಲ್ಲಿದ್ದು, ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಖಂಡನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ತಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧದ ಆರೋಪದ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅರಿತೋ ಏನೋ ಬಾಲ ಗಂಗಾಧರ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಳಸಿದ 'ಈಡಿಯಟ್' ಶಬ್ದ ಅನುಚಿತವಾದದ್ದು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಷಾದವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕ್ಷಮಿಸಬಹುದು. ಅವರಿಂದ ಆ ಮಾತನ್ನಾಡಿಸಿದ ಅವರ ಮೂಲ ಹೀನ ಮನಃಸ್ಥಿತಿ ಕ್ಷಮಾರ್ಹವಾಗದಾದರೂ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇದರ ಜೊತೆಗೇ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು, ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೆದ್ದುತನದ ಪ್ರತೀಕವೆನಿಸಿರುವ ಅಲಿಯಾ ಭಟ್‌ಳ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಗೆ ಹೋಲಿಸುವ ವ್ಯಂಗ್ಯದಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರನ್ನು ಯಾಕೆ ಟೀಕಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚ ವೆಂಕಟ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿದ ಮಾತಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಇವರು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಎಂದು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತಾ ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿಜವಾದ ಅಸಹಿಷ್ಣುಗಳು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮತಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರನ್ನು ಅನಗತ್ಯವಾಗಿ ಮೇಲೇರಿಸಿ ಕೂರಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದೆನ್ನುವ ಇವರ ವಾದ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ ಇವರಿಗೇ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು, ಇವರ ಮೂಲಸ್ಫೂರ್ತಿ ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಇವರ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಫಡ್ನವಿಸ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ರನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿರುವುದು ಈ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಿಗಳ ಅಸಹಿಷ್ಣುತಾ ವರ್ತನೆಗೆ ಹೆದರಿಯಂತೆ! ಇದಕ್ಕೆ ಮೋದಿ ಅಂಡ್ ಕಂ. ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ?

ಇನ್ನು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕೊಲಿಂಬಿಯಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ಪ್ರಬಂಧ ಕಳಪೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಸಾಧಾರಣ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲು ಬಾಲಗಂಗಾಧರರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಸಾಕ್ಷ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೆ ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಜಾತಿ ಕೊಳಕಿನಿಂದ ತುಂಬಿದ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೇನೂ ಕಾರಣ ಹೊಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ, ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಕುರಿತ ಅವರ ಮಾತು ಸಹ. ನಿಜ, ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೇ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಇವರ ಮಾತು ನಿಜವೆನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಸಾರಾಸಗಟಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗದೆಂಬ ಎಚ್ಚರವೂ ನಮಗಿರಬೇಕು. ಮೀಸಲಾತಿಯಡಿಯ ಆಯ್ಕೆಗಳು ಕಳಪೆಯಾಗಿರಲು ಈ ಮೀಸಲಾತಿ ಒಂದು ವಿದ್ವದ್ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿರದೆ, ಶುದ್ಧ ಜಾತಿ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ಹಣ ಸಂಬಂಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಕುಲಪತಿಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಕೊಳಕು ನಿಜವಾಗಿ ಮತ್ತು ನೇರವಾಗಿ ಬಯಲಾಗುವುದು ಈತ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಮತ್ತು ದಾದ್ರಿ ಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚೂಕಡಿಮೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ. ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ ಮೂರ್ತಿಪೂಜೆ ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಡಿಮೆ ತೀವ್ರತೆಯ ಅಪರಾಧವಲ್ಲವಂತೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ಪುನರ್ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಲೇಖನ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಕರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರಂತೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಖ್ಯವೆಂದರೆ, ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಲೂ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯವರೇ ಕಾರಣರಂತೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಛೋಟಾ ರಾಜನ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ ಹಂಪಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಅವರ ಶೀಲ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹವೇ ಆಗಿತ್ತೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗುಪ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವಂತೆ ತೋರುವ ಈ ನಿರ್ಲಜ್ಜ ಭಂಡತನದ ಮನುಷ್ಯ ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯಂತಹವರ ಹತ್ಯೆ ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಸೂಚಕ ಎನ್ನುವವರು ಸಹಿಷ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸರು ಕಲ್ಬುರ್ಗಿಯವರ ಕೊಲೆಗಾರರಿಗಾಗಿ ಇವರನ್ನೊಮ್ಮೆ 'ವಿಚಾರಿಸುವುದು' ಒಳ್ಳೆಯದು.

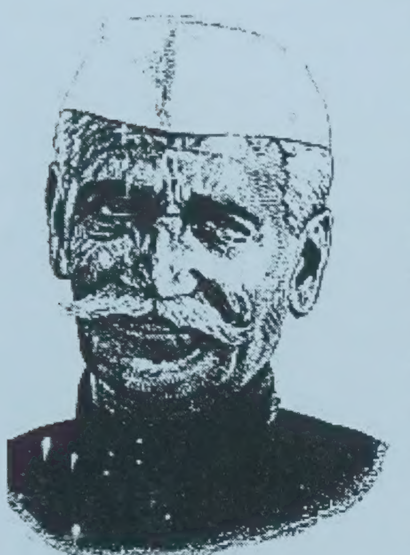
ಇನ್ನು ದಾದ್ರಿ ಘಟನೆಗೆ, ಈವರೆಗೆ ಕೇಳದ ಕತೆಯೊಂದನ್ನು ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಜೋಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಹತ್ಯೆಗೀಡಾದ ಮುಸ್ಲಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಿಂದೂಗಳೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಿಂದ ಹಸುವೊಂದನ್ನು ಕದ್ದಿದ್ದರಂತೆ! ಇಂತಹ ಘೋರ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅಮೆರಿಕಾ, ಬ್ರಿಟನ್‌ಗಳಲ್ಲೂ ಆತನನ್ನು ಬಡಿದುಕೊಲ್ಲುವ ಶಿಕ್ಷೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತಂತೆ! ಈಗ ಆಧುನಿಕ ಕಾನೂನುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಹ ಹತ್ಯೆ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ ಎಂದಾಕ್ಷಣ ಇದನ್ನು ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಮಾನವ ಚರಿತ್ರೆ ಕುರಿತ ಅಜ್ಞಾನ ಮಾತ್ರವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬ ತೀರ್ಪು ನೀಡುತ್ತಾರೆ!

ಈಗ ಹೇಳಿರಿ, ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರನೆಂಬಾತ ಮನುಷ್ಯನೇ? ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಈತನ ಶಿಷ್ಯರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಲಾಯಿತು ಎಂದು ಈ ಹಿಂದೆ ಕೇಳಿದಾಗ, ಇದೊಂದು ಅಬೌದ್ಧಿಕ ಕ್ರಮ ಎಂದು ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚದಿದ್ದರೆ, ಅದೊಂದು ನರಹಂತಕ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿತ್ತೇನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನ್ನನ್ನೀಗ ಕಾಡಹತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ಎಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟು ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಕನಿಷ್ಠ ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿಯಾದರೂ ನಾವೀಗ ಆಗ್ರಹಿಸಬೇಕು: ಈತ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಲಿಡದಂತೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಈತನ ದುಷ್ಟ ಜಾಲದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ತೀವ್ರ ನಿಗಾ ಇಡಬೇಕು.

ಲೋಹಿಯಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ, ವರ್ಣಧರ್ಮ ವಿರೋಧಿಗಳಿಗೆ ರಾಜಪುರೋಹಿತರಾಗಿ ಶಿರಚ್ಛೇದನ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ವಸಿಷ್ಠ ಪರಂಪರೆ ಎಂದರೆ ಇದೇ ಏನೋ! ಅಥವಾ ಮೋದಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೆದರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಫ್ಯಾಸಿಸಂ ಅಂದರೂ ಇದೇ ಇರಬಹುದೆ?

–ಡಿಎಸ್ಸೆನ್

ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು | ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜವಾದದ ಭೀಷ್ಮ ಆಚಾರ್ಯ ನರೇಂದ್ರ ದೇವ

ಭಾರತದ ಸಮಾಜವಾದಿ ಆಂದೋಲನದ ಭೀಷ್ಮ ಪಿತಾಮಹರಾಗಿದ್ದ ಆಚಾರ್ಯ ನರೇಂದ್ರ ದೇವ ಕೊನೆವರೆಗೂ ಪರಿಪಕ್ವ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ಮತ್ತು ಜನತಾಂತ್ರಿಕ ಸಮಾಜವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಸಿತಾಪುರದಲ್ಲಿ ೩೧-೧೦-೧೮೮೯ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಅವರ ತಂದೆ ಬಲದೇವ ಪ್ರಸಾದ, ತಾಯಿ ಜವಾಹರದೇವಿ. ಅವರು ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಮ್ಯೂಯಿರ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬನಾರಸ್‌ನ ಕ್ವೀನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಕಾನೂನು ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಫೈಜಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಓದು, ಬರಹ ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣ ಎಂಬ ಎರಡು ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿದ್ದವು. ಅವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ರಘು ಕೌಮುದಿ, ಅಮರಕೋಶ, ಭಗವದ್ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕರಗತಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಪಾಲಿ, ಸಂಸ್ಕೃತ, ಹಿಂದಿ, ಉರ್ದು, ಪರ್ಷಿಯನ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್, ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಭುತ್ವ ಪಡೆದಿದ್ದರು. ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಶೋಧನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕನಾಗಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಶಾಸನ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಮತ್ತು ನಾಣ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ವಿಚಾರಗಳ ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದ ಅವರು ಇವೆರಡರ ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದರು.

ಆಚಾರ್ಯರ ರಾಜಕೀಯ ಗುರು ಬಾಲಗಂಗಾಧರ ತಿಲಕರು. ಅವರು ತಿಲಕ ರಾಜಕೀಯ ತೀವ್ರಗಾಮಿತ್ವವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಗಾಮಿತನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಅಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಆಚಾರ್ಯರು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟು ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಧುಮುಕಿದರು ಮತ್ತು ೧೯೩೨ರಲ್ಲಿ ವಾರಣಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅವರು ಕಾಶಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರಾಗಿ ೧೯೩೬ರ ವರೆಗೆ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

೧೯೩೪ರಲ್ಲಿ ನಾಸಿಕ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ, ಮಿನೂ ಮಸಾನಿ, ಅಶೋಕ ಮೆಹ್ತಾ ಮುಂತಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಯವರ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅತೃಪ್ತರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನೊಳಗೇ ಎಡಪಂಥೀಯ ಗುಂಪೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದಾಗ ರೂಪುಗೊಂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿ ಒದಗಿದ ಇಬ್ಬರು ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಆಚಾರ್ಯ ನರೇಂದ್ರ ದೇವ ಅವರು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಡಾ. ಸಂಪೂರ್ಣಾನಂದರು. ಪಟ್ನಾದಲ್ಲಿ ೧೯೩೪ರ ಮೇ ೧೭ರಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ನರೇಂದ್ರ ದೇವ ಅವರು ಅದಕ್ಕೊಂದು ತಾತ್ವಿಕ ನಿರ್ದೇಶನ ಒದಗಿಸಿದರು.

೧೯೪೨ರಲ್ಲಿ 'ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ' ಚಳುವಳಿಯು ಜೆಪಿ, ಲೋಹಿಯಾ, ಅಚ್ಯುತ ಪಟವರ್ಧನ್ ಮುಂತಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಧ್ವಂಸಕ ಭೂಗತ ಹೋರಾಟವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾದಾಗ ಆಚಾರ್ಯರು ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಅಹಮದನಗರ ಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದ 'ಅಭಿಧರ್ಮಕೋಶ' ಎಂಬ ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು. ಅವರು ೧೯೪೨ರಿಂದ ೧೯೪೫ರ ವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಜೈಲುವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದರು.

ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದು ವಿರಳ, ಆದರೆ ಆಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಈ ಎರಡು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿದರು. ಅವರು ೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಆಗಿನ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ೧೯೩೭ರಿಂದ ೧೯೪೬ರ ವರೆಗೆ ಆಗಿನ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ವಿಧಾನಸಭೆಯು ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ಸಂವಿಧಾನದ ೧೯೩೫ರ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿತ್ತು. ಅವರು ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ೧೯೪೮ರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶದ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಆಚಾರ್ಯರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷ ಹೊರಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ೧೩ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಿ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಆದರ್ಶ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು.

ಆಚಾರ್ಯರು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗ, ಲಿಂಗಾಯತ, ಕುರುಬ, ದಲಿತ, ಗಿರಿಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಬಹು ಸುಲಭ. ಆದರೆ ಕೆಳಜಾತಿಗಳು ಮೇಲು ಜಾತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಬಡ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಲಿಂಗಾಯತರು, ಕುರುಬರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದರು.

ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದಿಯಾದ ಆಚಾರ್ಯರು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿತನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು. ನಂತರ ಮಾವೊ, ದಿಮಿತ್ರೋವ್ ಅವರು ರೈತಾಪಿವರ್ಗದ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿತನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಚಾರ್ಯರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಿಸಾನ್ ಸಭಾಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತಾಪಿವರ್ಗವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ರೈತರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ, ಸಹಕಾರಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು, ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಆಚಾರ್ಯರು ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬಯಸಿದವರಲ್ಲ. ಹುದ್ದೆಗಳೇ ಅವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋದವು. ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೮ನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಪಕ್ಷದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ೧೯೫೦ರಿಂದ ೧೯೫೨ರ ವರೆಗೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರಜಾಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ಒಡೆದು ಪ್ರಜಾ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷ (ಲೋಹಿಯಾ ಬಣ)ಗಳಾದವು. ಅವರು ೧೯೫೪ರಿಂದ ೧೯೫೬ರವರೆಗೆ ಪ್ರಜಾಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ತನ್ನ ಬಲದ ಮೇಲೆ ಹಿರಿಯರಾದ ಆಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಅವರು ೩-೪-೧೯೫೨ರಿಂದ ೨-೪-೧೯೫೪ರವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಪ್ರಜಾಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷವು ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿತು. ಅವರು ೩-೪-೧೯೫೪ರಿಂದ ತಾವು ಬದುಕಿರುವವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಮಾ ರೋಗದೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಒಡಕಿನ ಸಮಾಜವಾದಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಹೋರಾಡಿ ತಮಿಳ್ನಾಡಿನ ಈರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮-೨-೧೯೫೬ರಲ್ಲಿ ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದರು.

–ಪ್ರೊ. ಹನುಮಂತ

ಪ್ರೊ. ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನೆನಪಿನ ಮಾಲೆ-೩೯

–ಇಂದಿರಾ ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ

ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪಿತೃವಿಯೋಗ

ಏರುಜವ್ವನದಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಹೀಗೇ ಇದ್ದು ಬಿಡುವೆನೋ ಎಂಬಂತೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬಾಗದೆ, ಬರಿ ಬೀಗುತ್ತಲೇ ಇರುವ ನಮಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಕಾಲ, "ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ; ಚಲನಶೀಲತೆಯೇ ಶಾಶ್ವತ" ಎಂಬುದನ್ನು ಹಿರಿಯರ ಜೀವನ ವಿದಾಯಗಳು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್. ಬಸಪ್ಪನವರು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ತಂದೆಯವರು. ನಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಕಾಲವಶವಾದ ನಂತರ, ಅವರು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಆಟಪಾಠ ಓಡಾಟ ಅವರಿಗೆ ತುಸು ನೆಮ್ಮದಿ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಬೆಳಗೆದ್ದು, ಶುಭ್ರ ಸ್ವಚ್ಛರಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮೈಲು ನಡಿಗೆ ಮುಗಿಸಿ ವಾಪಾಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಊಟದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ "ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಬಾಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಡ, ಗೊತ್ತಿರೋ ಹಾದೀಲೇ ಹೋಗು" ಎಂದು ತಂದೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗಿ ಬಂದ ನಂತರ ಊದಿನ ಕಡ್ಡಿಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ, ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆ ಮುಖಮಾಡಿ, ಬೆಳಗಿ, ಅಲ್ಲೇ ಬಾಗಿಲಿಗೋ ಕಿಟಕಿಗೋ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೇವರಪಟಗಳಿಲ್ಲದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಕೊರತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆಮೇಲೆ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆ ಓದುತ್ತಾ ಕುಳಿತು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. "ನಮ್ಮಪ್ಪ ನೋಡು, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಇಂಚಿಂಚೂ ಬಿಡದೆ ಓದ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ತಮಾಷೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ರು. ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರದ ನಂತರ ಮನೆ ಸುತ್ತಲಿನ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕಳೆ ಕೀಳೋದು, ಮಡಿ ಮಾಡೋದು, ಬೀಜ ಹಾಕೋದು, ಗಿಡ ಕಟ್ಟೋದು, ಸೊಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಡೋದು ಮಾಡುತ್ತಾ, ನನ್ನ ತೋಟದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಚಟಗಳ್ಯಾವುವನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದ ಮಾವನವರು, ೭೦ರ ಇಳಿ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೂ ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದರು. ಮಾವನವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು-ಕಚೇರಿಯಿಂದ ಹಿಂತಿರುಗುವವರೆಗೂ ನಿರಮ್ಮಳವಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಬೇಸಿಗೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೊಮ್ಮೆ ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದರು. "ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ, ಶಾಲೆ-ಕಾಲೇಜು-ಕಚೇರಿ ಅಂತ ಹೋಗಿಬಿಡ್ತಾರೆ. ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಲು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ." ಎಂದು ಮಗಳು ಹಾಲಮ್ಮನೊಡನೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಹರಿಹರದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕರೆತರಲು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರಾದರೂ, ಮಾವ ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಹಿರಿಯರಿಗೆ ದೊರಕದ ಸಹಚರ್ಯ, ಅವರ ಒಂಟಿತನ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಂಥ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ನಾಗರೀಕರ ವೇದಿಕೆ – ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಹಿರಿಯರ ಆರೋಗ್ಯ – ಆಹಾರ, ಅಭಿರುಚಿ – ಹವ್ಯಾಸ, ವ್ಯಾಯಾಮಗಳ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತಾ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ತೊಡಗಿಸುತ್ತಾ ಅವರು ನೆಮ್ಮದಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.

ಹಾಗೆ ಹರಿಹರದಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಮಾವನವರಿಗೆ ಆಸ್ತಮಾ ಮರುಕಳಿಸಿತ್ತು. 'ಅಪ್ಪನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹುಷಾರಿಲ್ಲ. ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬರುವ' ಅಂತ ತಂಗಿ ಹಾಲಮ್ಮ, ಅಣ್ಣ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿಸಿದ್ದರು. ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಲಮ್ಮನ ಮಗ ಗುರುಸಿದ್ದ ಬಂದು, ತಾತನಿಗೆ ಸೀರಿಯಸ್ಸು ಅಂತ ತಂಗಿ ರೇಣುಕಾಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದನು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ನಂತರ, ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರು ಎಂಟೂವರೆ ಸಮಯ ಪೋಲೀಸರೊಬ್ಬರು ಬಂದು ನಿಮಗೆ ಹರಿಹರದಿಂದ ಫೋನ್ ಬಂದಿದೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಏನು ಸುದ್ದಿಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಮಗೆ ದಿಗಿಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಬಂದವರೇ "ನಮ್ಮಪ್ಪಂಗೆ ತುಂಬಾ ಸೀರಿಯಸ್, ನಾನೀಗಲೇ ಹೊರಡ್ತೀನಿ ಬೇಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಊಟಕೊಡು, ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನು ಅಂತ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಕಳಿಸ್ತೀನಿ" ಎಂದರು. ತಟ್ಟೆ ಕೈಯಲ್ಲಿಡಿದು ನಿಂತೇ ಊಟಮಾಡಿ, ಸ್ವೆಟರ್-ಟೋಪಿ ಧರಿಸಿ, ಹೆಗಲಿಗೆ ಕಿಟ್‌ಬ್ಯಾಗ್ ಏರಿಸಿ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟರು. ಮೈತ್ರೇಯಿ ಓಡಿಬಂದು ತಾನೂ ಬರುವುದಾಗಿ ಅಳುತ್ತಾ ನಿಂತಳು. 'ಹೂಂ ಸರಿ' ಎಂದು ಅವಳಿಗೊಂದು ಶಾಲು ಹೊದಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವಳನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟರು.

ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ತಂದೆ ಬಸಪ್ಪನವರು

ಮರುದಿನ ಎಂದಿನಂತೆ ಶಾಲೆ-ಕಚೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನಮಗೆ, ವಾಪಾಸಾದಾಗ "ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಇಮ್ಮಿಡೇಟ್‌ಲಿ" ಎಂಬ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂನ್ನು ತಿಪ್ಪೇಶ (ತಮ್ಮನ ಮಗ) ತೋರಿಸಿದ. ರಾತ್ರಿ ನಾನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೊರಟೆವು. ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಹರಿಹರ ತಲುಪಿದಾಗ, ಇಳಿಹೊತ್ತು. ಸಂಸ್ಕಾರದ ವಿಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡು ಮಾವ ತನ್ನ ಗಮ್ಯ ನೆಲೆಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೊನೆಯ ನಮಸ್ಕಾರ ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಅವರ ಕಡೆಯ ಪಯಣ ಸಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮನೆಗೆ ನಾನು ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಮಗಳಂತೆ ಕಂಡ ಹಿರಿಜೀವವೊಂದು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ 'ಇಲ್ಲ' ವೆಂಬ ಅರಿವು, ಬದುಕು ಕುರಿತು ಹಲವು ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಹಾಕಿತ್ತು.

ಮಾವನವರು ಮಲಗಿದ್ದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟ ಹಣತೆಯ ಮುಂದೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಕುಳಿತಾಗ, ಹಾಲಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕೊನೆ ಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ, "ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಆಯ್ತು, ಮನೆ ದೀಪ ಹಚ್ಚು, ಬಾಗಿಲಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕು ಅಂದಿದ್ದರು. ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ಯಾಕೋ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಉರಿ' ಎಂದು ಪಕ್ಕದ ದಾನಮ್ಮನ ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತಂದ ಪೆಪ್ಪರ್‌ಮಿಂಟ್ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕಿ, ನೀರು ಕುಡಿಸಿದ್ದೆ. ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಮನೆಯವರು ಬಂದು ನೋಡಿಹೋಗಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಅಪ್ಪ ಮತ್ತೆ 'ಉರಿಉರಿ' ಎಂದರು. ಆತನಿಗೆ ಎದೆಯೊಳಗೆ ಏನೇನು ಹಾಲಾಹಲವಿತ್ತೋ, ನಾಕಾಣೆ ಶಿವನೆ! ಅಣ್ಣ, ಅಪ್ಪನ ತಲೆಯನ್ನು ನನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಮಲಗಿಸಿದರು. ನೀರು ಕುಡಿಸಿದರು. ಅಪ್ಪಂಗೆ ನಾನು, "ಗುರುದೀಕ್ಷೆ ತಕ್ಕೊಂಡಿದ್ದಿ, "ಶಿವಶಿವ" ಎಂದು ಹೇಳು ಅಂತ ಹೇಳ್ದೆ, ಆತ ಭಾಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು "ಶಿವ.... ಶಿವಾ.. ಶಿವಾ.... ಶಿವಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದಷ್ಟೇ ಮತ್ತೆ ಉಸಿರಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಬಿಕ್ಕಿಬಿಕ್ಕಿ ಅಳಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, "ಯಾಕ ಅಳತಿ, ತೆಗಿ, ಎಲ್ರೂ ಒಂದಿನ ಹೋಗಬೇಕು" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಹೊರಗೆ ಜಗುಲಿ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತರು. ಎಲ್ಲರೂ ಹಣತೆಯ ಬೆಳಕಿಗೆ ವಂದಿಸಿದರು. ಮೊದಲು ಅತ್ತೆ ಚೌಡಮ್ಮ ನಂತರ ಬಸಪ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲು ಸೇರಿದರು. ಆ ಕ್ಷಣ ನಮಗೆ ಸ್ಮಶಾನ ವೈರಾಗ್ಯ ಬಂದರೂ ಮತ್ತೆ ಮರುದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಆಸೆ-ಆಸಕ್ತಿಗಳು, ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಬ್ಬರಿಗೂ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ, ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಮದುವೆಯಾಗದ, ತಮ್ಮ ತಂಗಿಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಿಡುವಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಬ್ಬರನ್ನು ತೊಡೆ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ, ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚುತ್ತಾ, ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತದ ಘಟೋದ್ಗಜ, ಹನುಮಂತ, ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರ ಸಾಹಸಗಳು, ಕರ್ಣ-ಏಕಲವ್ಯರ ಸಾಧನೆಗಳು, ಜಟಾಯುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣನ ಆಟಪಾಠಗಳು, ಶಕುನಿಯ ಕುತಂತ್ರಗಳು, ಯುದ್ಧಗಳು, ಬುದ್ಧನ ಕಥೆ, ಭರತ ಬಾಹುಬಲಿ, ಪಂಚತಂತ್ರ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಭಾಷಣೆ, ಅಭಿನಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ರಂಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಶಾಲೆಯ ಕಂಠಪಾಠ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಿಗೆ, ಪೂರ್ವತಯಾರಿ ನನ್ನದಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂತಿಮ ಸಿದ್ಧತೆ ಅವರದಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

(ಮುಂದುವರೆಯುವುದು)

ಯುವ ಸಮಾಜವಾದಿ ಚಿಂತನ ವೇದಿಕೆ

ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬ ಗಗನ ಕುಸುಮ

–ಅಕ್ಷತಾ ಹುಂಚದಕಟ್ಟೆ

ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಪೀಠಿಕೆಯಲ್ಲಿ "ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವಾಯತ್ತ, ಸಮಾಜವಾದಿ, ಸೆಕ್ಯುಲರ್, ಗಣರಾಜ್ಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೇಶವನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ, ಆರ್ಥಿಕ ನ್ಯಾಯ, ರಾಜಕೀಯ ನ್ಯಾಯ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತಲುಪಬೇಕು" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಆಶಯಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಸಾಧಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು. ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಈ ಆಶಯಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ ಇರುವ ರಹದಾರಿ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸ್ವತ್ತಾದರೆ ಅವರು ಉಳಿದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಲು ಅದನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಭಾರತದ ಚರಿತ್ರೆ ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾತಂತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲಾದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ದುರಂತ. ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕಂದರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ. ಐಸಿಎಸ್ಸಿ, ಸಿಬಿಎಸ್ಸಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಾನ್ವೆಂಟ್ಗಳು ಪೋಷಕರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭರದಿಂದ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಬಡವರು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮತ್ತು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಗನಕುಸುಮವಾಗಿದೆ.

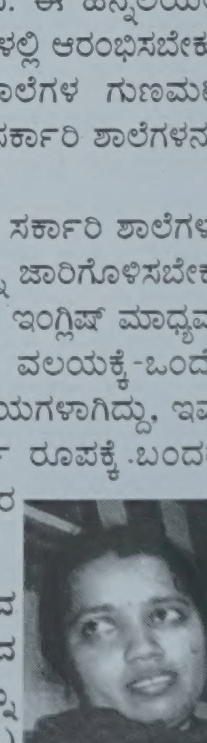
ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಳೆದ ೩೦ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಯೋಜನೆಗಳು/ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಗಳ ಕೆಳಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ, ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮಾತಾಡುತ್ತಲೇ, ಸರ್ಕಾರೀ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧೯೯೪ಳರಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆ ತರಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದ ಶಾಲೆಗಳು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದವು. ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾದ ತೀರ್ಪು ಬೇರೊಂದು ಮೊಕದ್ದಮೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಹಳೆಯ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹುತೇಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಠಗಳ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸೂತ್ರವಿದೆ. ಶೇ ೮೦ ರಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮಾಲೀಕರು ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತು ಕೆಳ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮವರ್ಗದ ಶೇ ೯೦ ರಷ್ಟು ಪೋಷಕರು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೇ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ–ಪ್ರವಚನ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅಗತ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಹ ತಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸದೇ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಬಲವಾಗಿ ಬೇರೂರಿವೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯ ಮಗಳಾದ ನಾನು ಓದಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲೇ. ನನ್ನ ಅಮ್ಮ ಆಗಾಗ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತೊಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿದೆ. ಅಮ್ಮ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುವುದಿತ್ತು "ನನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೋಮಾರಿತನ ತೋರಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುವ ನನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತೆ" ಈ ರೀತಿಯ ಪಾಪಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವತ್ತು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಯ ಸರ್–ಟೀಚರುಗಳನ್ನೂ ಕಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರೆಲ್ಲ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಯಾವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಂದು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ದುರಂತ.

ಇವೆಲ್ಲದರ ಮಧ್ಯೆಯು, ಒಂದೆಡೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಜರಾತಿ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನೆಪವೊಡ್ಡಿ ಒಂದೆಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನೂಕು ನುಗ್ಗಲು ಏರ್ಪಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಂಕೀರ್ಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೆಳಕಿಂಡಿಯಂತೆ ಸಮಾನಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. "ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ" ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ನೀತಿಯ ಕಡ್ಡಾಯ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ತಾರತಮ್ಯ ನೀತಿಗಳಿಗೆ ಅಂತ್ಯ ಹಾಡುವುದು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವೂ ಸಮುದಾಯ, ಜಾತಿ, ವರ್ಗ, ಲಿಂಗಗಳ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದೇ ಸೂರಿನಡಿ, ಸಮಾನ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಮಾನ ಭಾಷಾ ನೀತಿ, ಸಮಾನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸಮಾನ ಶಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (common Schooling system) ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಆಶಯಗಳಾಗಿದೆ. "ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಅನುದಾನ ಪಡೆಯುವ, ಅನುದಾನ ರಹಿತ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರನ್ನು "ಒಳಗೊಳ್ಳುವ" ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ, ಬಹುತ್ವದ ಆಶಯಗಳು **ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯ** ಮೂಲ ಅಡಿಪಾಯಗಳೆಂದು" ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞ ಅನಿಲ್ ಸದ್ಗೋಪಾಲ್ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತವಾದ ೦–೬ ವಯಸ್ಸಿನ ಹಂತವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಿಶು ವಿಹಾರ, ಮತ್ತು ಕೆಜಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ೧ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಪೋಷಕರು ಹಿಂದೇಟು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವೇ ೦–೬ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಸರಾಗವಾಗಿ ೧ನೇ ತರಗತಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಪೋಷಕರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಬಾರದು; ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕು.

ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು ಸರ್ಕಾರೀ ಶಾಲೆಗಳು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ, ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಎಂಬ ನೀತಿ ಹೋಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರೀ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಕ್ಕೆ-ಒಂದೇ ಭಾಷಾ ನೀತಿ ಇರಬೇಕು ಇವೆಲ್ಲ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣದ ಆಶಯಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು ಬರಿಯ ಆಶಯದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯದಂತೆ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ .ಬಂದರೆ ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವುದು ಗಗನ ಕುಸುಮವಾಗದೇ ಎಲ್ಲರ ಪಾಲಿನ ಹಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

(ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಳುವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾದ ಅಕ್ಷತಾ ಹುಂಚದಕಟ್ಟೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರೆಯಾಗಿದ್ದು ಕವಿತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಅಹಿರ್ನಿಶಿ ಪ್ರಕಾಶನವನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.)

ಮೀಸಲಾತಿ ರಾಜಕೀಯವು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ

೧) ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಮಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣ. ಎಂದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಉನ್ನತೀಕರಣಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗ/ಶಿಕ್ಷಣ ಮೀಸಲಾತಿ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮೀಸಲಾತಿ ಜಾರಿಯಾದವು. ಆದರೆ ಅದರ ಫಲಾಫಲಗಳು ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಕನಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ವಿರೂಪಗೊಂಡಿವೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮೀಸಲಾತಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸಕ್ತ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟಲು ಸೋತಿದ್ದು ಮೀಸಲಾತಿ ರಾಜಕೀಯವು ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

೨) ಮತ್ತು ೩) ಮೀಸಲಾತಿಯಿಂದ ಜಾತಿಯೊಳಗೊಂದು ಮೇಲ್ವರ್ಗ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜೊತೆ ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಕೆಳವರ್ಗ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣವಾದ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳವಾದ ದಲಿತ ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುತ್ತ ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಜಾತಿಯೊಳಗಿನ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾನದಂಡವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು.

ದುರ್ಬಲ ಸಮುದಾಯಗಳ ಸಬಲೀಕರಣದ ಮೊದಲ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಮೀಸಲಾತಿ. ಅದು ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ಶೋಷಿತ ನೆಲೆಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ತಲುಪುವುದು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ. ವ್ಯಕ್ತಿ ತಾನು ಪಡೆದದ್ದನ್ನು ಸಮುದಾಯದ ಮುನ್ನಡೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಅನುವಾದಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಮುನ್ನಡೆ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ತಲುಪಲಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ–

ಅ) ಮೀಸಲಾತಿಯು ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು/ಎರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗಷ್ಟೆ ಸೀಮಿತವಾಗಬೇಕು ಆ)ಜಾತಿ–ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಬಂಧ ತೊಡೆಯುವಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಇ) ಪ್ರತಿ ಸಮುದಾಯದ ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಲಭ್ಯತೆ, ಅವಕಾಶ, ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ, ಭೂಮಿಯ ಹಕ್ಕು, ತಲಾವಾರು ಆದಾಯ ಇನ್ನಿತರ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾಲಮಿತಿಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ) ಪ್ರತಿ ಜಾತಿಯ ಬಡ/ಭೂಹೀನ/ಅಧಿಕಾರಹೀನ/ಮೀಸಲಾತಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳದ ಜನರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಬೇಕು. ಉ) ಕೆಲವೇ ನೂರು–ಸಾವಿರ ಜನರಿರುವ; ಮೀಸಲಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೇಳದ; ಕನಿಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸಬಲೀಕರಣದ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

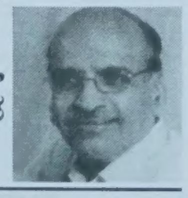
–ಡಾ. ಎಚ್.ಎಸ್.ಅನುಪಮಾ, ವೈದ್ಯರು, ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಚಿಂತಕರು, ಕವಲಕ್ಕಿ(ಉ.ಕ.)

ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿ ತುರ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಲಿ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಆಧಾರಿತ ಮೀಸಲಾತಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಗೋಲ್‌ಮಾಲ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಮಾದಿಗ ಹೊಲೆಯ ಕೊರಮ, ಕೊರಚ ಮತ್ತು ಒಂದೆರಡು ಅಲೆಮಾರಿ ಜಾತಿಗಳಷ್ಟೇ ಇದ್ದ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಪಟ್ಟಿ ಈಗ ನೂರಾ ಒಂದು ಜಾತಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಗೂಡಂತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಲಿತರ ಧ್ವನಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿ, ರಾಜಕೀಯ ಡೊಂಬರಾಟದ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿ ಕ್ಷೀಣಿಸತೊಡಗಿವೆ.

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ೧೦ ವರ್ಷದ ಗಡುವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಜಾತಿ ಪತ್ರದ ಹಾವಳಿ ಮಿತಿಮೀರಿದೆ. ಇನ್ನು ಸದಾಶಿವ ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹಾಹಾಕಾರ ಉಂಟಾಗುವ ಆತಂಕ ಹುಟ್ಟಿಸಲಾಗಿಯಲ್ಲಾ! ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು, ಅಲೆಮಾರಿಗಳು, ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು ಮೀಸಲಾತಿ ಹೊಂದಲಿ. ಮಿಕ್ಕವರು ಹಿಂದುಳಿದವರಾದರೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಆದಾಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರದಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯಲಿ. ಅಂತರ್‌ಜಾತಿ ವಿವಾಹಿತರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. ೧೫ರಷ್ಟು ನಿಗದಿಯಾಗಲಿ. ಈಗಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿ ತುರ್ತು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಳಗಾಗಲಿ.

ಮೀಸಲಾತಿ ಒಂದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಲ್ಲ. ಹೌದು, ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಒಂದೇ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಪರಿಹಾರದ ಮದ್ದು. ಜಾತಿ ವಿನಾಶ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಚಲಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ.

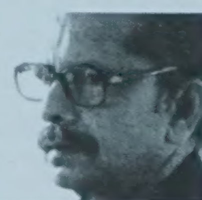
–ಪ್ರೊ. ಎಂ.ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯ, ನಿವೃತ್ತ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯರಾಗಿದ್ದವರು, ಭದ್ರಾವತಿ

ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆಶಯಗಳೆಲ್ಲ ಈಡೇರಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ...

೧) ಮೀಸಲಾತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಈಗ ದಲಿತ ಮತ್ತಿತರ ಕೆಳಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಮೀಸಲಾತಿಯು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೆಲವು ಗಟ್ಟಿ ಕುಳಗಳು ಅದರ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿ ಮೀಸಲಾತಿಯೇ ರದ್ದಾಗಲಿ ಎಂದು ಆಗ್ರಹಿಸುವುದು ನೆಗಡಿಯ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮೂಗನ್ನೇ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡಂತೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಯಾರ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ; ಅದು ಸೀಮಿತ ಅವಕಾಶಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕೆಳಜಾತಿವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮೀಸಲಾತಿ ಸಮಾನತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಇರಿಸುವ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.

೨) ಸಂವಿಧಾನದ ಅತಿಮುಖ್ಯ ಸೂತ್ರಗಳಾದ ಸಮಾನತೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಕಾನೂನಿನ ಆಳ್ವಿಕೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮುಂತಾದವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಕಳೆದರೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜ್ಯಾರಿಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ನ, ಅಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾದರೂ ಒದಗಿಸಲು ಈಗಲೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಆಶಯಗಳೆಲ್ಲ ಈಡೇರಿದ್ದರೆ, ಮೀಸಲಾತಿಗೆ ಅವರು ಹಾಕಿದ ಕಾಲಮಿತಿಯೂ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

೩) ಮೀಸಲಾತಿ ಈಗ ಇರುವಂತೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಮ್ ಧರ್ಮಗಳ ಕೆಳಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ, ಮತಾಂತರಗೊಂಡವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಂತರ್ಜಾತೀಯ ವಿವಾಹವಾದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

–ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ, ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಪರ ಚಿಂತಕರು, ಉಡುಪಿ

ಇಂದಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುವವರು ಯಾರು?

೧) ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ವೋಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಆಗಿ ನೋಡುವುದು, ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರದ ದಾಹ, ಸಂಪತ್ತಿನ ಒಡೆತನ, ಜಾತಿಯ ಬಗೆಗಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ವ್ಯಸನ. ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಯ ಆಶಯವೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.

ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವಮಾನಗಳು, ದೌರ್ಜನ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಜಾತಿಯ ಸ್ತರ ವಿನ್ಯಾಸ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಕೃಷಿಭೂಮಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು, ಕಂಪನಿಗಳು, ಬಹಳಷ್ಟು ಉದ್ಯಮಗಳು, ಯಾರ ಒಡೆತನದಲ್ಲಿವೆ? ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ? ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಐಐಟಿ, ಐಐಎಂ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು? ಇಂದಿಗೂ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುವವರು ಯಾರು? ಬಹುಪಾಲು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಪೂಜಾರಿಕೆ ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ? ಬಹುಪಾಲು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಯಾರು?

೨) ಹೀಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ನೀತಿಯ ಆಶಯವೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈಡೇರಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯ ಮಾತೇಕೆ ?

೩) ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆಯ ಸಾಧನೆಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಜೊತೆಗೇ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಿವೆ: ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು.

ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬೆಳೆಸುವಂತಹ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ ಮನ:ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳಿಸುವುದು. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು. ಅಂತರ್ಜಾತಿ ವಿವಾಹ ಆದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುವುದು.

ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಿನ್ನ ಭೇಧಗಳ ಕಿತ್ತು ಮೌಢ್ಯತೆ ತೊಳೆವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಿದೆ

– ಮಲ್ಲಿಕಾ ಬಸವರಾಜು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮತ್ತು ಕವಯತ್ರಿ, ತುಮಕೂರು

ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಹೊಸ ದಾರಿಗಳ ಹುಡುಕಾಟದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ

ಎರಡು ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅನ್ವಯ ಹಾದಿ ತಪ್ಪಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದೆ – ಒಂದು: ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗ–ಜಾತಿಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾಗಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಹೊರತು ಅದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದಾದ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದು ಸರ್ವೋದಯದ ಸಾತ್ವಿಕ ರಾಜಕಾರಣ ಆಗಬೇಕೆ ಹೊರತು ಜಾತಿ ಜಗಳದ ಬಡಿದಾಟದ ರಾಜಕಾರಣ ಆಗಬಾರದು. ಎರಡು: ಮೀಸಲಾತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ದೇಶದೊಳಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮತೋಲವನ್ನು ತರುವ ಸಾಧನ; ಆದರೆ, ವಿಶಾಲವಾದ ನ್ಯಾಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಅದು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಕೂಡದು. ಅಂದರೆ, ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಒಳಿತು ಮಾಡುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಇಡಿಯ ಸಮಾಜದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾದ ಒಂದು ಸೂತ್ರದ ಹಾಗೆ ಅಥವಾ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಲೆಯ ಹಾಗೆ ಜಾರಿಗೊಳಿಸದೆ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸೃಜನಶೀಲ ಹುಡುಕಾಟವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ಮೀಸಲಾತಿಯ ಮೂಲಕ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಮುದಾಯ–ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೆಲಸದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟಗಳೆರಡೂ ಹಾಳಾಗದಂತೆ ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ; ಮತ್ತು ಅಂಥ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದರೆ, ಅಂಥ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ, ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇವತ್ತು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಹೊಸ ದಾರಿಗಳೇನು? ಮೀಸಲಾತಿಯ ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಎಚ್ಚರಗಳೇನು? – ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಹುಡುಕಾಟ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ.

–ಕೆ.ವಿ.ಅಕ್ಷರ, ಲೇಖಕ, ಚಿಂತಕ ಮತ್ತು ರಂಗ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಹೆಗ್ಗೋಡು

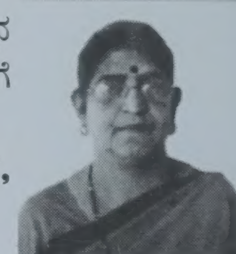
ಕೆನೆಪದರ ಪರಿಶಿಷ್ಟರಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಲಿ

೧) ಇಲ್ಲ, ಜಾತಿವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮೀಸಲಾತಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನ ಕೊಡಮಾಡಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯ. ಈ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಇವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಗತಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

೨) ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಪುನರಾವಲೋಕನದ ಮಾತಾಡಿದ್ದು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿನ ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಹೊರತು ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನೂ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಉನ್ನತಿಯ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೀಸಲಾತಿ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಮತ್ತು ಸೇರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಿದೆ.

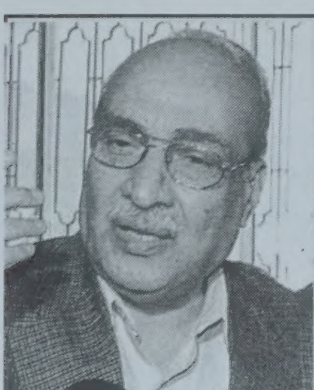
ಜಾತಿ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬದ ಎರಡು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಕೆನೆಪದರ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತಾಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ, ಕೆನೆಪದರದ ಸದ್ಯದ ಆದಾಯ ಮಿತಿಗಳು ತೀರಾ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳೆರಡರ ಕೆನೆ ಪದರ ಆದಾಯ ಮಿತಿಯನ್ನು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ದೊರೆಯುವಂತಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾತಿ ಎಲ್ಲರ ಕಣ್ಣಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

೩) ಮೀಸಲಾತಿಯ ಜೊತೆಜೊತೆಗೇ ಸಮಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಸಂಪತ್ತಿನ ಪುರ್ನಹಂಚಿಕೆಯಾಗಬೇಕು.

–ಮನೋರಮಾ ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್, ನಿವೃತ್ತ ಇತಿಹಾಸ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ನ್ಯಾ. ಎ.ಜೆ. ಸದಾಶಿವ ಆಯೋಗದ ವರದಿಯೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣವೂ...

ನ್ಯಾ.ಎ.ಜೆ. ಸದಾಶಿವ

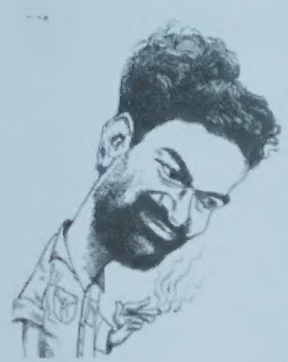
ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಗಿರುವ ಶೇ ೧೫ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾತಿಯ ಬಹುಪಾಲು ಒಂದೇ ಜಾತಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಬಹುದಿನದ ಕೂಗು. ಈ ಕೂಗನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈ ಮೀಸಲಾತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರಬಹುದಾದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ೨೦೦೫ರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್ ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾ. ಸದಾಶಿವ ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ಆಯೋಗವು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಸುದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೯೭ ಲಕ್ಷ ಪರಿಶಿಷ್ಟರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಈ ಸಮುದಾಯಗಳ ಮಾದರಿ ಮನೆ ಮನೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಿ, ನೂರಾ ಒಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಪೈಕಿ ಬಲಗೈ ಜಾತಿ(ಹೊಲೆಯ–ಚಲವಾದಿ) ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಜಾತಿ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬಹುಪಾಲು ಮೀರಿದ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿತು. ಈ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವುದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದೂ ಅದು ಹೇಳಿತು.

ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಆಯೋಗವು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ಎಡಗೈ, ಬಲಗೈ, ಸ್ಪೃಶ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅವುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶೇ ೬, ಶೇ.೫, ಶೇ.೩ ಮತ್ತು ಶೇ.೧ ರಂತೆ ಮೀಸಲಾತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿತು. ಜೊತೆಗೆ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಆಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ವೆಚ್ಚ ಸುಮಾರು ೧೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು

ವಿಷಾದದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೊಳಗಾದ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಈ ವರದಿಯ ಶೀಘ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಒತ್ತಾಯ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಇತರ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಗಳಿಂದ ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಬೆಂಬಲದ ಬದಲಾಗಿ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟರನ್ನು ಒಡೆಯಬೇಡಿ ಎಂಬುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಪಡೆದವರ ಕೂಗು. ಆಯೋಗದ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಕೆಯಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಸರ್ಕಾರ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಮುಂದೂಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದೆ ಏಕೆ?. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ರಾಜಕಾರಣ ಮುಟ್ಟಿರುವ ನೈತಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಸೂಚನೆಯೇ ಇದು? –ಸಂಪಾದಕ

ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ–ಪರಂಪರೆ ಇತ್ಯಾದಿ

ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನ ಸೇವೆ!

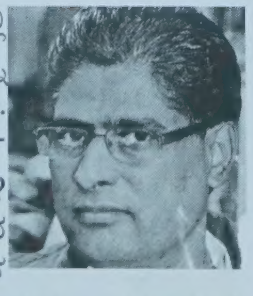

ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಪರ ಅಥವಾ ಎಡಪಂಥೀಯ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಒಂದು ನಿಜವಾದ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನದ, ಹೊಸ ವಿವೇಕದ ಮಾತು ಹೊರಬಿದ್ದಿದೆ. ಲೇಖಕ ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ ಅವರು ಮೊನ್ನೆ ಮಂಗಳೂರಿನ 'ಜನನುಡಿ'ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಪರರೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಗುಂಪು ಈವರೆಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ಗ್ರಂಥವೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ಭಗವದ್ಗೀತೆ ಓದಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿನ ವರ್ಣಧರ್ಮವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುವ ಭಾಗವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಓದಿದರೆ ಅದೊಂದು ಹೆಚ್ಚೂಕಡಿಮೆ ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥವೇ ಆಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೇ ತಮ್ಮನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು, ತಾವೆಲ್ಲ ಜನಸಮೂಹದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ದೂರಾದ ತಮ್ಮದೇ ಕಲಿತ ಬೌದ್ಧಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾದ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ನಿರರ್ಥಕ ಪ್ರವಚನಕಾರರಾಗುತ್ತಿರುವ ದುರಂತವನ್ನು ಕುರಿತು ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಪ್ರಗತಿಪರರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡವರು ನಮ್ಮ ಗತವನ್ನು ಕಲಿತ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಕೌಶಲ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಮೂಲಕ ನೋಡದೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಪರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ನೋಡುವಂತೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವರು ಲೋಹಿಯಾ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ವಿವೇಕಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ಮಹಾದೇವ ಅವರಿಗೆ ಇದೆಲ್ಲ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೊಳೆದಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳೇನಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆರೆದ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದಲೇ ನೋಡುವ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಗಿನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನೀಗ ತೋರಿದ್ದಾರಷ್ಟೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಮನುಷ್ಯರಾದ ಮಹಾದೇವ, ಈ ಮೋದಿ ಯುಗದವರೆಗಿನ ಪ್ರಗತಿಪರ ಗುಂಪಿನ ಎಲ್ಲ ಆಟಪಾಠಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಅವರೂ, ತಾವೂ ಇಬ್ಬರೂ ಸುಸ್ತಾಗಿರುವ ಸಮಯ ಅರಿತು ಈ ಆಯಕಟ್ಟಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿದೆ.

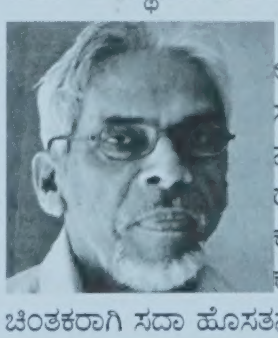
ಈ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ವೈದಿಕ–ಅವೈದಿಕ–ಶೂದ್ರ–ಬೌದ್ಧ–ಜೈನ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಂಗಡಣೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಜಗಳಗಳನ್ನಾಡಲು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಇಂತಹ ವಿಂಗಡಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ ಯುಗದ ಫಲಗಳಾದ ಕಾರ್ಟೇಸಿಯನ್ ತರ್ಕಮೂಲ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮತ್ತು ಸೆಮೆಟಿಕ್ ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಏಕರೂಪಿ ಮತ ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸುಗಳಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ (ಪ್ರತಿಕೃತಿ ಪರಿಶ್ರಮದ ಮೂಲಕ) ವಿಂಗಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಪರತೆಯನ್ನು ಮೆರೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿವೆಯಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿದ್ವತ್ತು ಎಂದು ಕರೆದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿವೇಕವನ್ನು ಅವಮಾನಿಸುತ್ತಾ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವಷ್ಟೆ. ಇದರ ಮಧ್ಯೆಯೇ ಮಹಾದೇವ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆಯ ಚಿಂತಕರಾದ ಲೋಹಿಯಾ ಮತ್ತು ಕುವೆಂಪು ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ನೋಡಿ ಸೋಸಿ ಚಿನ್ನ ಕರಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಪಾಠ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಾದೇವ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೌಶಲ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿಹೋಗಿ, ಇದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದ ಪರಮಹಂಸ, ವಿವೇಕಾನಂದ, ಲೋಹಿಯಾ, ಕುವೆಂಪು ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ ದಾರ್ಶನಿಕರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ಅಲರ್ಜಿಯಿಂದಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದ ನಾವು ಈಗ ದಲಿತ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿರುವರೆಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾದರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಅವನ್ನು ಆಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಬೇಕಿದೆ!

ಬಹುಶಃ ಇದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮಾರನೆಯ ದಿನವೇ ಅದೇ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆಯವರು ಆಡಿರುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಸಾಬೀತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಗಳು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೌಹಾರಿದ್ದಾರೆ. ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಅಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು, ಮೌಢ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ಅಂಶಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ. ಬದಲಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮೂಹದಲ್ಲಿ ಈ ಜಾತಿ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮಾತೇಕೆ? ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ಪಠ್ಯ ವಿಮರ್ಶನ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮುಂದೆ 'ಅವರ' ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೆ ಹೇಗೂ ನಿಮ್ಮ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಈಗ ಕಾರಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಪಠ್ಯ ಹೀಗೆ ಎಡಪಂಥೀಯತೆ ಮತ್ತು ಬಲಪಂಥೀಯ ರಾಜಕಾರಣದ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕೆಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಖೇದಕರ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕಡೆ ನೋಡಿ. ಮೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ನನಗೊಂದು ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ ಬಂತು. ಅದು ಈ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಯೋಜಿಸಿದ್ದ ಗಿರಿಜನರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆ. ನಾನು ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇದೇನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇನೋ ಎಂದು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿದೆ. ಇಲ್ಲ, ಅದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ಆಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ: ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆಂದು ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟು ಇಲ್ಲವೆ? ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯಾಗಿ ಅದು ಮನುಷ್ಯಾನುಭವಗಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಸೃಜನಶೀಲ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಲಿಪಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೋಷಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲವೆ? (ಲಿಪಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದಾಖಲಾಗದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯೇ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳಿವೆ) ಹಾಗಿರುವಾಗ ಗಿರಿಜನರ ನೋವು ನಲಿವುಗಳ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಹೇಗೆ ವೇದಿಕೆಯಾದೀತು? ಆಹ್ವಾನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕತೆಗಳಿಗೆಂಬಂತೆ ಕೆಲ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದವಾದರೂ, ಕಲಾಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಾಸನೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಅದೊಂದು ಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಂತಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೊಡನೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಗಿರಿಜನರ ವಿರೋಧಿ ಎಂಬ ಹಣೆಪಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚಿ (ಅಪ)ಪ್ರಚಾರಾಂದೋಲನ ನಡೆಸುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ (ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಹೆಸರಿನ ಜಾತಿ ರಾಜಕಾರಣದ)ಪಡೆಯೇ ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆ ಪಡೆ ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ–ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ಪಡೆದುಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೋ ಅವರ ಆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳೇ ಅಲಂಕಾರ!

ಈ ಮಧ್ಯೆ ಗೆಳೆಯ ಕೆ.ವಿ. ತಿರುಮಲೇಶ್‌ಗೆ ಅವರ 'ಅಕ್ಷಯ ಕಾವ್ಯ'ಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಬಾರಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಿಂದ ದೂರವಿದ್ದರೂ(ತಿರುಮಲೇಶರ ಪ್ರಕಾರ ದೂರವಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ) ಕನ್ನಡದ ಸೃಜನಶೀಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅವರು ಕವಿಯಾಗಿ, ಕಥೆಗಾರರಾಗಿ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರರಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತಕರಾಗಿ ಸದಾ ಹೊಸತನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡವರು. 'ಅಕ್ಷಯ ಕಾವ್ಯ' ಕೂಡ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವೇ. ಆದರೆ ಈ ಕೃತಿ ಈವರೆಗೆ ಯಾರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಸೆಳೆದಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ತಿರುಮಲೇಶ್ ಎಂದೊಡನೆ ನೆನಪಾಗುವುದು ಅವರ 'ಪಾರ್ಟಿ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ' ಎಂಬ ಹಚ್ಚಹೊಸತನದ ಕವನವನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ಮುಖಾಮುಖಿ' ಹಾಗೂ ನವ್ಯ ಬೌದ್ಧಿಕತೆಯಿಂದ ದೂರಾದ, ಸರಳವಾಗಿ, ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ, ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಂತಹ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ಅವಧ' ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳು.

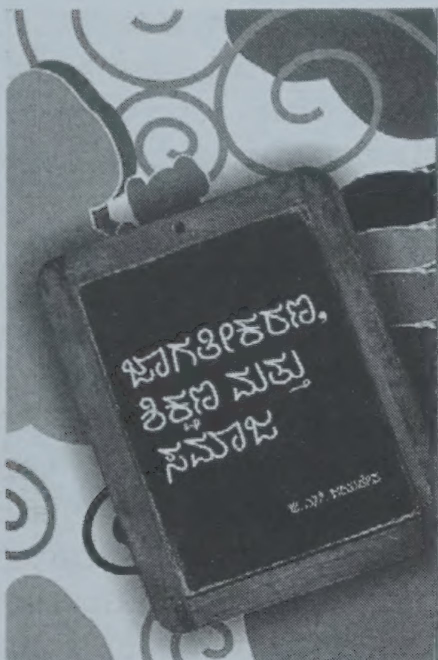
ಇರಲಿ, ತಿರುಮಲೇಶ್‌ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

–ಡಿ.ಎಸ್. ನಾಗಭೂಷಣ

ಪುಸ್ತಕಾವಲೋಕನ

ಪು: ಜಾಗತೀಕರಣ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಲೇ: ಜಿ.ಎಸ್. ಜಯದೇವ
ಪ್ರ: ಅಭಿರುಚಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಮೈಸೂರು ಪು: ೧೬೮ ಬೆಲೆ: ರೂ.೧೩೦/-

ಗುಣಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ

ಸಮಕಾಲೀನ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವ ಈ ಕೃತಿ ಹಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವಂತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ತಿಳಿಯದೆ ನಾವು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಈ ಕೃತಿ, ಜಾಗತೀಕರಣ, ಎಣೆ ಇಲ್ಲದ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಿಂದ ಬದುಕು ದುರಾಸೆಗೆ ಈಡಾಗಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಈ ಅಪವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸಜೃನಶೀಲವಾಗುವ ಬದಲು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಂಧಾನುಕರುಣೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳು ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ನಾಯಿಕೊಡೆಗಳಂತೆ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವ ಯೂರೋ ಕಿಡ್‌ಶಾಲೆಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚುಂಬಕದಂತೆ ಸೆಳೆದು, ನಮ್ಮ ದೇಸೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮುಳುಗಿಸುವವೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃ ವಿಜ್ಞಾನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಲೇಖಕರು ಗಿರಿಜನರ ಸಹವಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಿರ್ಗತಿಕ ಮಕ್ಕಳ ಆಶ್ರಮಶಾಲೆ ಅರಂಭಿಸಿ, ಎರಡು ದಶಕಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಸಿದ ಫಲವೇ ಈ ಕೃತಿ.

ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಗಳ ಕಾರ್ಪೋರೇಟ್ ಶೈಲಿಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಕರುಳ ಬಳ್ಳಿಯನ್ನೇ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅವರ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಚಿಗುರಿನಲ್ಲಿ ಚಿವುಟಿ ಹಾಕಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ೪೦ ಕೋಟಿ ಮಕ್ಕಳು ಕಾನ್ವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಗಳ ಮೋಹಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿ ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಷಕರು ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮಂತೆ ಕಷ್ಟ ಪಡದೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತು ಕೈತುಂಬ ಸಂಬಳ 'ತರುವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಎಂಜಿನೀಯರ್ ಆಗಲಿ ಎಂದು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿ ಬದುಕು, ಹೈನುಗಾರಿಕೆ, ಗ್ರಾಮೀಣ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಂಥ ದೇಸೀ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಸುಬುಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಎಂಬ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಮನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಮಗೆ ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವವರಾರು ? ಎಂದು ಲೇಖಕರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣವು ಪಠ್ಯದ ೧ರಿಂದ ೧೨ನೇ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಹೊರಟಿದೆ. ಅದು ಒಮ್ಮೆಯೂ ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕ-ಪಕ್ಕಗಳ ಗೋಡವೆಯೇ ಅದಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಸತ್ಯಕಾಮನಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಡಬೇಕು, ಹೂವು ಅರಳುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಫುಲ್ಲವಾಗಿ ಅರಳುವಂತಹ ಸೃಜನಶೀಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೂಗೋಳ, ಚರಿತ್ರೆ, ಗಣಿತ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಕಲಿಸುವವರು ಕಲಿಯುವವರಿಂದ ಕಲಿತಾಗಲೇ ಕಲಿಕೆ ಜೀವಂತವಾಗಬಲ್ಲದು ಎನ್ನುವುದು ಕಲಿಕೆ ಕುರಿತಂತೆ ಈ ಲೇಖಕರು ಹೇಳುವ ಮುಖ್ಯ ಮಾತು.

ಕಲಿಸುವವರು ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣು, ಕಿವಿ, ಮನದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಮಗುವಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಯೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕ ಶಾಲೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಕಾಡಿದ್ದರೂ ಅದರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ತುಂಬುವ ಉಗ್ರಾಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಲೇಖಕರು ಮಾರ್ಟಿನ್ ಲೂಥರ್ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬರಿಪುಸ್ತಕ ಜ್ಞಾನ ಮನುಷ್ಯನ ವಿನಾಶಕಾರಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀನ್ ಪೀಯರ್ ಹ್ಯಾಲೆಟ್ ಹೇಳಿದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಜೀವನಪರ್ಯಂತ ಹಸುರಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮಾತು ಕೂಡ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುರಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾತಜ್ಞ ನೋಮ್ ಚೋಮ್‌ಸ್ಕಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ತಮಗೆ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅನ್ನ ಕೊಡುವ ಭಾಷೆ. ಅದು ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂವಹನ, ಸಂವಾದ. ಅರಳು ಹುರಿದಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು, ನಗುವುದು, ಅಳುವುದು, ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಗುಣ. ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ದೇಶಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಇಂಥ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಸತ್ತರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಸತ್ತಂತೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಆಕರ್ಷಣೆ, ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ನಾವು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೊರೆಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡದೇ ದುಡಿಯುವ ರೋಬೋಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಲೇಖಕರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ್ನು ಕೊಲೆಗಡುಕ ಭಾಷೆ, ಆಗಂತುಕ 'ಭಾಷೆ, ಮೋಸದ ಭಾಷೆ 'ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಡಿನ ನಾಶ, ಓಝೋನ್ ಪದರದ ಕಳಚುವಿಕೆ, ಭೂತಾಪದ ಏರಿಕೆ, ವಾಯುಗುಣ ವೈಪರಿತ್ಯ, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ, ವರ್ಗವೈಷಮ್ಯ, ಮೌಢ್ಯ ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಣವೂ ಕೈಹಾಕಿದಂತಿಲ್ಲ. ಭೂಮ ಚಿಂತನೆ ಇಲ್ಲಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿವೆ. ಮೂಲ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಮೂಲೆಗುಂಪಾಗಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಗುರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸರಕುಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ, ಗಿಳಿಪಾಠ ಪರೀಕ್ಷೆ, ರ್‍ಯಾಂಕು, ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಡ್ ಮೂಲಕ ಸಂಬಳಗಳಿಸಲು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಜ್ಜಗೊಳಿಸುವಂತಾಗಿ ಯಾವ ಲಂಗು ಲಗಾಮು, ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದ ವಸಹಾತು ಶಾಹಿ ಖಾಸಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕೃತಿಕಾರರು ಶೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಕಾಳಸಂತೆ, ಒಣಗಿದ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಗಲು ದರೋಡೆಯ ಶೋಷಣಾ ಕೇಂದ್ರಗಳೆಂದು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಯನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಜಾಹಿರಾತುಗಳು ನಮ್ಮತನವನ್ನು ಅಳಿಸಿಹಾಕುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈ ಜಗತ್ತನ್ನು ಹಿಟ್ಲರ್, ಸ್ಟಾಲಿನ್, ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಗೆಲ್ಲಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಕೋಕಾಕೋಲಾ ಗೆದ್ದಿತು ಎನ್ನುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಬ್ರೇನ್‌ವಾಶ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದ ನೂಡಲ್ಸ್ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ತಿನ್ನದೇ ಜಂಕ್‌ಫುಡ್ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಳ, ಸಹಜ ಬದುಕು ನಮ್ಮದಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೌಲ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಲೇಖಕರು ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮರಳುಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಓಯಸಿಸ್‌ನಂತೆ ಕಾಣುವ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದ ಏಕಲವ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರೇಮಿ ಅಜೀಮ್ ಪ್ರೇಮಜಿ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಕಾರ ಪ್ರೊ. ಜಯದೇವ್‌ರಂಥವರು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ, ಸುಸ್ಥಿರ ಸಮಾಜದ ಆಶಾಕಿರಣಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಬಾಹ್ಯವನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಸಾಹಸ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯನ್ನಲ್ಲ. ಜಯದೇವ್ ಅವರ ದೀನಬಂಧು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ಜರ್ಮನಿಯ ಸೂಸನ್‌ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಸರಳ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಗದೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಆದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲೂ ಬಿಡದೇ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ನಾವು ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ಐನ್‌ಸ್ಟೀನ್‌ರ ಮಾತಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕಲಿತದ್ದು ಮರೆತು ಹೋದಮೇಲೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಹಾಗಾಗಿ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅವಲೋಕನ ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ಧಾರ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಂತಸದ ಕಲಿಕೆ, ಸೃಜನ ಶೀಲತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನೀಡಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ತಮಾನದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತಲ್ಲಣಗಳಿಗೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೃತಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಬಲ್ಲದು. ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥವರಿಗೆ ಈ ಕೃತಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಸುವಂತಿದೆ.

-ಡಾ. ಶೇಖರ್ ಗೌಳೇರ್

'ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯ' ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ

ಸಂಕ್ರಾಂತಿಯ ಶುಭಾಶಯಗಳು

–ಅನರ್ಘ್ಯಸಿರಿ
ಸದಾಪೂರ್ಣ
ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

'ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯ' ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ

ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಶುಭಾಶಯಗಳು

–ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಎಂ. ಅರಳಿಕಟ್ಟಿ
ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್
ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಶನ್ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು
ಲಯಾಲಕ್ಕೆಶೆಟ್ರ, ಕಾರೋನಿ
ಧಾರವಾಡ

ತಿಂಗಳ ಸಾಲುಗಳು...

ಹಿಂದಿನ ಧರ್ಮಗಳು ಹೇಳಿದವು, ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದವನು ನಾಸ್ತಿಕ ಎಂದು. ಇಂದಿನ ಧರ್ಮ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಯಾರಿಗೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅವನು ನಾಸ್ತಿಕ ಎಂದು

-ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

HOSA MANUSHYA, a kannada Socialist monthly solely owned, edited, published and printed by D. S. Nagabhushana, at HIG-5,Kallahally Extn.,Vinoba Nagara, SHIVAMOGGA-577204. Printed at Replica Offset Printers, No.14/1, 1st Main, Industrail Town, Rajaji Nagara, Bengaluru-560 044 Ph: 08023357963

Regd. News Paper RNI No. KARKAN/2012/47568
Rgd No. KA/SK/SMG-1209/2013-15

ಇವರಿಗೆ \ To

If undelivered, please return to D.S. Nagabhushana, Editor, 'Hosa Manushya', 'HIG-5, 'Nudi', Kallahalli Extension, Vinoba Nagara, Shivamogga -577204(Karnataka)